

Ὁ Κωνσταντῖνος Ὁθωναῖος βεβαιοῖ, ὅτι εἰσέπραξε παρὰ τοῦ Κωνσταντίνου Μπάου 170 γρόσια, ἥτοι τὸ τίμημα τῆς διὰ λογαριασμόν του πωλήσεως ὑπὸ τοῦ δευτέρου χωραφίου του κειμένου εἰς θέσιν Μαραθίτης τῆς Σίφνου.

Τὸ κτῆμα τοῦτο ἐπώλησεν ὁ Κωνσταντῖνος Μπάος ὡς πληρεξούσιος τῶν κληρονόμων τοῦ βεστιάρη Γεωργίου Ὁθωναίου, δυνάμει τοῦ ἐν 30 πληρεξουσίου. Τοῦτο ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ὅτι ὁ ἀγρὸς εἶναι ὁ ἀναφερόμενος ἐν στίχῳ 9 τοῦ 30 καὶ 9 τοῦ 31.

Δὲν δύναμαι νὰ ἀντιληφθῶ ἂν τὰ 170 γρόσια ἀποτελοῦν ὁλόκληρον τὸ τίμημα τοῦ πωληθέντος ἀγροῦ, ἢ μόνον τὸ εἰς τὸν Κωνσταντῖνον Ὁθωναῖον ἀνήκον μέρος. Πάντως οὗτος εἶναι ὁ εἰς τὰ 30 καὶ 31 ἐν στίχοις 22 καὶ 21 ὑπογράφων. Δὲν δύναμαι ἐπίσης νὰ βεβαιώσω ἂν ἡ ἀπόδειξις συνετάχθῃ καὶ παρεδόθῃ ἐν Σίφνῳ ἢ ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὅπου ὁ πληρεξούσιος Κωνσταντῖνος Μπάος ἠδύνατο, συμφώνως πρὸς τὰ ἐν στίχῳ 12-13 τοῦ 31, νὰ ἐμβάσῃ τὰ χρήματα.

- 1 ἡ διὰ τοῦ παρόντος μου γίνεται δηλὸν ὅτι ἔλαβον
- 2 παρὰ τοῦ τιμωτάτου σινιὸρ κωνσταντίνου Ἰωάννου πάου γρό(σια)
- 3 ἑκατὸν ἑβδομήκοντα ἥτοι: 170 = διὰ τὴν πώλησιν τοῦ χωραφίου
- 4 ὀνομαζομένου μαραθίτης, ὅθεν εἰς ἔνδειξιν ἔδω-
- 5 κα τὸ παρόν μου εἰς χεῖρας τῆς τιμότης σου, 1817: ἀ: πριλί(ον): 23:
- 6 Κωνσταντῖνος ὀθωναῖος Βεβαιῶ

Ὁ Πέτρος Μποτράς δηλοῖ ὅτι ἔλαβεν ἀπὸ τὸν σιὸρ Κωνσταντάκη Μπάον πεντακόσια δέκα πέντε γρόσια καὶ ἥμισυ εἰς βάμβακα βελενταρίζαστον βάρους ὀκτὼ κανταρίων καὶ ὀκάδων δέκα τεσσάρων, ὑπολογιζόμενον πρὸς ἐξήκοντα δύο γρόσια τὸ καντάρι. Τὸν βάμβακα αὐτὸν ὁ Μποτράς ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ τὸν δουλέψῃ στημόνι, δηλ. νὰ τὸν νηματοποιήσῃ. Συμφωνοῦν δ' οὗτοι ὅπως, μετὰ τὴν νηματοποίησιν, πωλήσουν τὸ νῆμα καὶ διανεῖμουν ἐξ ἡμισείας τὸ ἐκ τῆς πωλήσεως κέρδος ἢ κατανεῖμουν μετὰ τῶν ἐξ ἴσου τὰς ἐκ ταύτης ζημίας, μετὰ προηγουμένην ὅμως ἀφαίρεσιν τοῦ κεφαλαίου.

Ὁ Πέτρος Μποτράς ἢ Μπατράς ἐμφανίζεται καὶ εἰς τὰ 10 καὶ 34, ἐξ ὧν, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὸ παρόν, προκύπτει ὅτι ἡσχολεῖτο μὲ διαφόρους ἐπιχειρήσεις. Ἐνταῦθα φέρεται ἀσχολούμενος μὲ τὴν βιομηχανίαν (πιθανῶς δὲ καὶ τὴν ἐξαγωγήν) βαμβακίνων νημάτων, ἣτις ἦτο λίαν ἀνεπτυγμένη ἐν Σίφνῳ (Κ. ΓΚΙΩΝ, *Ἱστορία τῆς νήσου Σίφνου*, Σῦρος 1876, σελ. 153).

Ἀπὸ νομικῆς ἀπόψεως ἡ διὰ τοῦ ἐγγράφου ἰδρυομένη σχέσις ἄνευ ἐτέρου, θὰ ἔπρεπε νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἐταιρεία τοῦ ἀστικοῦ δικαίου. Καὶ τοιαύτη ἀσφαλῶς εἶναι σκοπούμενη ὄχι μόνον ἐξ ἐπόψεως ρωμαϊκοῦ, ἀλλὰ καὶ τοῦ συγχρόνου δικαίου, διότι ὁ Κωνσταντῖνος Μπάος καὶ ὁ Π. Μποτράς συμφωνοῦν, ὅπως ὁ μὲν πρῶτος εἰς κοινὴν ἐπιχείρησιν εἰσφέρει ὠρισμένην ποσότητα βάμβακος, οὗτινος ἡ ἀξία προσδιορίζεται, ἐνῷ ὁ δεύτερος ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ τὸ δουλέψῃ *στιμόνι*, ἥτοι νὰ τὸ μετατρέψῃ εἰς νῆμα, ἐπὶ τῷ κοινῷ δι' ἀμφοτέρους σκοπῷ, ὅπως πωλήσουν τὸ νῆμα καὶ καρπωθοῦν τὰ ἐκ τῆς πωλήσεως κέρδη. Ἐὰν προκύψῃ ζημία συμφωνεῖται ὅτι θὰ βαρύνῃ ἀμφοτέρους ἐξ ἴσου, ὅπως ἐπίσης ἐξ ἡμισείας θὰ διανέμονται τὰ κέρδη.

Εἶναι ὅμως ἀμφίβολον ἂν ἡ σχέσις αὕτη ἀποτελῇ ὄντως ἐταιρείαν, διότι πρέπει πρωτίστως νὰ τονισθῇ ὅτι εἰς ὀλίγας ἐκ τῶν διασωθειςῶν πηγῶν τοῦ δικαίου τῆς τουρκοκρατίας παραδίδεται ἡ σχέσις τῆς ἐταιρείας. Δὲν ἀποκλείεται, βεβαίως, κρατούσης τῆς ἐλευθερίας τῶν συναλλαγῶν, οἱ συμβαλλόμενοι νὰ συνῆπτον συμβάσεις, χωρὶς νὰ ἔχουν συνείδησιν τοῦ εἴδους ἢ τοῦ χαρακτῆρος των. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἂν συνέβαινεν, εἶναι δύσκολον νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι οἱ συναλλασσόμενοι δὲν συνῆπτον συμβάσεις ἀποδιδούσας ἀνεπιγνώστως σχέσεις παραδεδομένας ἐκ τοῦ γραπτοῦ δικαίου, εἴτε τοῦ βυζαντινοῦ, εἴτε ἄλλου, κυρίως ἐνετικοῦ ἢ ἄλλως τῶν διαφόρων ἰταλικῶν πόλεων, αἵτινες, κρατοῦσαι εἰς χεῖρας των τὸ ἐμπόριον τῆς Μεσογείου, ἤρχοντο εἰς ἐπικοινωνίαν μὲ τὰς ἑλληνικὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου. Ἰδιαιτέρως εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν νομίζω ὅτι προσεκτικωτέρα μελέτη τοῦ ἐγγράφου κλονίζει τὴν πρώτην ἐντύπωσιν καθ' ἣν πρόκειται περὶ συμβάσεως ἐταιρείας. Δεδομένου ὅτι ὁ Π. Μποτράς, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν 23 καὶ 24, ἦτο ἀναμεμιγμένος καὶ εἰς ἄλλας ἐπιχειρήσεις, δύσκολον εἶναι νὰ γίνῃ δεκτὸν ὅτι αὐτὸς ὁ ἴδιος θὰ *δούλευε στιμόνι* τὸ «βαμβάκι» τὸ ὁποῖον τῷ παρεδίδοτο. Ἐπομένως ἀποκλείεται ἢ εἰς τὴν ἐταιρείαν εἰσφορά του νὰ ἀπετέλει ἐργασίαν αὐτοῦ τοῦ ἰδίου. Τὸ πιθανώτερον εἶναι ὅτι ὁ Μποτράς εἴτε θ' ἀνέθετεν εἰς ἄλλους τὴν νηματοποίησιν, εἴτε θὰ ἔκαμνε ταύτην δι' ἐργατῶν. Ἄν ἡ εἰκασία αὕτη εὐστοχῇ, τότε τὸ πιθανώτερον πάλιν εἶναι ὅτι εἰς τὰς ἐργασίας του κατελέγετο καὶ ἡ μετατροπὴ τοῦ βάμβακος εἰς νῆμα, ὅπερ μετὰ ταῦτα ἐπώλει. Εἰς τὴν προκειμένην ἐπομένως περίπτωσιν, οὗτος ἔχων ἀνάγκην χρημάτων διὰ τὴν ἐργασίαν του ταύτην, ἀπηυθύνθη πρὸς τὸν Μπάον, ζητῶν δάνειον, ὅστις ὅμως ἀντὶ χρημάτων τῷ παρέδωκε βάμβακα. Ἀντὶ δὲ τόκων συνεφώνησε μετ' αὐτοῦ ὅπως συμμετάσχῃ εἰς τὰ ἐκ τῆς πωλήσεως τοῦ νήματος κέρδη, δεχόμενος ὅπως μοιρασθῇ καὶ τὰς ζημίας μὲ τὸν Μποτράν. Αἱ ζημίαι ὅμως, ἐνῷ ἔπιπτον ἐπὶ τῶν ὤμων

τοῦ Μποτρά, ὅστις θὰ ἐβαρύνετο πάντοτε μὲ τὰ ἔξοδα τῆς νηματοποιήσεως, δὲν ἔθιγον τὸν Μπάον, ἀφοῦ, κατὰ τὴν συμφωνίαν, θὰ προαφηρεῖτο τὸ κεφάλαιον, ὅπερ ἀντεπροσώ-
 πευεν ὁ βάμβαξ, καὶ τὸ ὑπόλοιπον τυχὸν κέρδος θὰ διενέμετο. Τοῦτο νομίζω ὅτι λέγεται
 διὰ τῆς φράσεως *να τὸ πουλιέμε* (δηλ. τὸ παμπάκι) *καὶ πουλόντα(ς) το ἀπόντα ἢ θ ε λ ε*
πάρει τὸ καπιτάλι να μοιράζομε κλπ. (στίχ. 6-7). Ἀντὶ δηλ. χρηματικοῦ δανείου
 πρὸς τὸν Μποτράν, ὁ Μπάος ἠθέλησε νὰ συμμετάσχη εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ὑπὸ ἓνα
 ὅμως ὅρον, ὅτι τὸ κεφάλαιόν του θὰ ἔμενεν ἀλώβητον. Τὸ μόνον ποὺ διεκινδύνευεν
 ἦτο νὰ μὴ ἔχη κέρδος καὶ κατ' ἀκολουθίαν οὔτε τόκον τῶν χρημάτων του. Ἐπομένως
 ἀντὶ δανείου συνέστησεν ἄλλην σχέσιν, ἡ σχέσις δὲ αὕτη ἦτο ἡ τῆς συμμετοχῆς. Ὑπὸ
 τὸν ὅρον *partecipazione* ἦτο ἐν χρήσει εἰς τὰς ἐμπορικὰς συναλλαγὰς τῶν ἰταλικῶν
 πόλεων, αἵτινες εὗρισκοντο εἰς ζωηρὰς ἐμπορικὰς σχέσεις μὲ τὰς χώρας τῆς λεκάνης τῆς
 Μεσογείου, ἰδιαίτερος τῆς ἀνατολικῆς (E. BESTA, *Le obbligazioni nella storia del*
diritto italiano, Padova 1937, σελ. 335 ἐπ.). Ἄλλ' ὅχι μόνον εἰς τὰς ἐμπορικὰς συναλ-
 λαγὰς τῶν πόλεων τῆς Ἰταλίας ἦτο ἐν χρήσει, εἰς τὴν Βενετίαν ἐκαλεῖτο *collegantia*
 ἢ *rogadia* (ΔΑΝΙΗΛ ΜΑΝΙΝ, *Περὶ τῆς ἀστικῆς, ἐμπορικῆς καὶ ποινικῆς τῶν Ἑνετῶν*
νομοθεσίας. Μετάφρασις ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ ὑπὸ Μ. Σ. Ἰδρωμένου, Κέρκυρα 1889, σελ. 73·
 E. BESTA, *Diritto e leggi civili di Venezia fino al dogado di Enrico Dandolo*, Ve-
 nezia 1900, σελ. 158 in fine καὶ ἐπ.· περὶ τῆς *collegantia* δὲ γενικῶς P. S. LEICHT,
Storia del diritto italiano. Parte terza. Le Obbligazioni. Milano 1948, σελ. 166 ἐπ.),
 παραλλάσσουσα τῶν ἄλλων ἰταλικῶν δικαίων ἐλαφρῶς, ἀλλ' ἔτι καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν, κα-
 λουμένη *association en participation*, καὶ εἰς τὴν Γερμανίαν, καλουμένη *Beteiligung*
 καὶ *Theilhaberschaft*. Ἐν τούτοις οὐχὶ ὅμως τὸ δίκαιον τῶν χωρῶν τούτων, ἀλλὰ τὸ τῶν
 ἰταλίδων πόλεων εἶναι δυνατόν νὰ διεδόθη εἰς τὴν Ἑλλάδα. Δεδομένου ὅτι *participans*
 (συμμέτοχος) ἐσήμαινε τόσον τὸν *condominus*, ὅσον καὶ τὸν *socius*, πιθανολογεῖται ὅτι ἡ
 συμμετοχὴ (*partecipazione*) ἀπετέλεσε τὸν συνεκτικὸν κρίκον μεταξὺ τῆς ἐμπραγμάτου
 καὶ τῆς ἐνοχικῆς σχέσεως. Καὶ διὰ τοῦτο ἐν ἀρχῇ ἐκράτει ἀμφιβολία περὶ τοῦ ἂν ὁ *parti-*
ceps ὑπῆρξε *socius*. Βραδύτερον μόνον διεσκεδάσθη ἡ ἀμφιβολία γενομένου γενικῶς
 δεκτοῦ ὅτι ὁ *particeps* ἦτο ὁ *commitens pecuniam ad honestum lucrum*. Τὴν *colle-*
gantia καὶ τὴν συγγενῇ ταύτης *commenda* ὁ G. ASTUTI, *Origini e svolgimento sto-*
rico della commenda fino al secolo XIII, Casale Monferrato, 1933, σελ. 99 ἐπ.,
 θεωρεῖ προερχομένην ἐκ τοῦ ναυτικοῦ δανείσματος τῆς Ἀττικῆς, ἐνῶ ὁ S. CONDANARI-
 MICHLE, *Zur frühvenezianischen Collegantia*, München 1937, σελ. 51 ἐπ., ἐν μέ-
 ρει καὶ ἐκ τῆς κερδοκοινωνίας καὶ τῆς χρεοκοινωνίας τοῦ Ναυτικοῦ Νόμου τῶν Ροδίων.
 Τοιαύτην ἔπομένως σχέσιν, ὡς ἀνωτέρω περιεγράφη, ἀντὶ δανείου, ἀνεπιγνώστως βεβαίως
 ἀλλὰ κοινῶς ἐν χρήσει, συνέστησεν ὁ Μπάος· ἐπειδὴ ἔδωσε χρήματα, ὅχι βάμβακα, καὶ
 μάλιστα διότι ὁ Μποτράς δὲν δηλοῖ ὅτι ἔλαβε τόσας ὀκάδας βάμβακος τόσης ἀξίας, ἀλλὰ,
 τοῦναντίον, λέγει ὅτι : *δηλοποιῶ διὰ τοῦ παρόντος μου ὅτι ἔλαβον γρόσια πεντακόσια*

δέκα πέντε καὶ μισὸ ἦτοι νούμερο 515: 20 εἰς παμπάκι καντάρια 8: καὶ ὀκ. 14... (στίχ. 1-2). Τοῦτο ἔχει ἀσφαλῶς σημασίαν, ὅσονδήποτε καὶ ἂν ἀντιταχθῇ ὅτι εἰς τὸ ἔγγραφον μνημονεύεται πρῶτον ἡ ἀξία τοῦ βάμβακος, ἵνα οὕτω διαδηλωθῇ ποῖον κεφάλαιον (καπιτάλι) νοεῖται ἐν στίχοις 6-7, τὸ ὁποῖον ἔπρεπε πρὸ παντὸς ἄλλου ν' ἀφαιρεθῇ. ἵνα τὸ ὑπόλοιπον λογισθῇ ὡς κέρδος διανεμηθησόμενον κατὰ τὴν συμφωνίαν. Διότι ἡ δῆλωσις θὰ ἠδύνατο νὰ γίνῃ καὶ ἂν ἀντιστρόφως διευποῦτο ἡ φράσις. Θέλων δ' ὁ Μπάος νὰ ἐξασφαλίσθῃ ἔναντι τοῦ Μποτρά καὶ ἐμπραγμάτως, ἠξίωσε παρ' αὐτοῦ, ὅπως δηλώσῃ ὅτι τὰ χρήματα παρίστανον τὴν ἀξίαν παραδοθέντων ὠρισμένων ὀκάδων βάμβακος. Δὲν ἀποκλείεται ὅμως νὰ συνέβῃ καὶ τὸ ἄλλο, δηλ. ὁ Μπάος, δανεῖζων τὸν Μποτράν ὑπὸ τύπον συμμετοχῆς καὶ χάριν ἐμπραγμάτου ἐξασφαλίσεώς του, ἠξίωσε παρ' αὐτοῦ, ὅπως θεωρήσῃ ὡς πωλημένην εἰς αὐτὸν τὴν ποσότητα τῶν 8 κανταρίων καὶ 14 ὀκάδων βάμβακος, ἣν εἶχεν εἰς τὸ κατάστημά του· ἐπειδὴ δὲ δὲν διέθετε τὰ χρηματικὰ μέσα νὰ δουλεύῃ σιμόνι τὸν βάμβακα τοῦτον, διὰ τοῦτο ἐζήτησε τὴν οἰκονομικὴν ἀρωγὴν τοῦ Μπάου. Ἡ συμμετοχὴ αὕτη δὲν ἀπετέλει κατὰ κυριολεξίαν ἐταιρείαν, οἷαν τὴν γνωρίζομεν ἐκ τοῦ ρωμαϊκοῦ ἢ ἄλλου δικαίου, ἀλλὰ παραλλαγὴν ταύτης ἢ οἷονεὶ ἐταιρείαν, μορφὴν δηλ. ἐταιρικῆς σχέσεως διαπλασθεῖσαν ὑπὸ τῶν συναλλαγῶν τοῦ μεσαίωνος (L. GOLDSCHMIDT, *Universalgeschichte des Handelsrechts*, Stuttgart 1891, σελ. 268 ἐπ.: E. BESTA, ἐνθ' ἄνωτ.) καὶ διαμορφωθείσαν τελικῶς κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρελθόντος αἰῶνος εἰς τὴν μετοχικὴν ἐταιρείαν.

Ὅτι περὶ δανείου ἐπρόκειτο ἐνταῦθα, καταρτισθέντος ὑπὸ τύπον συμμετοχῆς, ἀποδεικνύει νομίζω τὸ γεγονὸς ὅτι, κατὰ τὰ ἐν στίχ. 7-9, ὁ Μπάος καὶ ὁ Μποτράς θὰ μοιράζοντο ὅσον τὸ κέρδος ὅσον καὶ τὴν ζημίαν, ἀφοῦ ἀφαιρεθῇ τὸ κεφάλαιον: καὶ νὰ τὸ πωλιέμε καὶ πωλόντα(ς) τὸ ἀπόντα ἢ θέλε πάρει τὸ καπιτάλι (δηλ. τὸ παμπάκι) ὅτι κέρδος ἢ θέλε πάρει τὸ πειζεταπάνω τὰ μοιράζομε... Ὅταν λέγῃ ἀπόντα (=φόντας=όντας) ἢ θέλε πάρει τὸ καπιτάλι ἐννοεῖ τὸ καπιτάλι τοῦ παμπακιῦ. Τοῦτο δ' ἦτο ἡ ἀξία αὐτοῦ ἢ προσδιορισθεῖσα ἐν στίχ. 1-4, χωρὶς, φυσικά, νὰ ὑπολογίζεται ἡ ἐργασία τῆς νηματοποιήσεως. Τὴν ἀξίαν δ' αὐτήν, ἀποτελοῦσαν τὸ καπιτάλι, προαφαιρεῖ ὁ Μπάος ἐκ τοῦ ἐπιτευχθησομένου ἐκ τῆς πωλήσεως χρηματικοῦ προϊόντος. Ἡ διανομὴ τοῦ κέρδους θὰ γίνῃ ἐκ τοῦ περισσεύματος. Ἄν τοιοῦτο δὲν ὑπῆρχεν ἢ ἦτο ἐλάχιστον, ὁ Μπάος δὲν ἔχανε τὸ κεφάλαιόν του· ἀπλῶς οὐδὲν θὰ ἐλάμβανεν οὗτος ὡς κέρδος, ἐπομένως οὔτε τὸν τόκον τοῦ κεφαλαίου του. Ζημίαν θετικὴν θὰ ὑφίστατο μόνον ὁ Μποτράς.

Ἄλλ' ἂν δὲν θεωρηθῇ τὸ ἔγγραφον ὡς *partecipatio*, θὰ ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς μίσθωσις ἔργου μετέχουσα καὶ τῆς μισθώσεως ἐργασίας, καθ' ἣν τὸ μίσθωμα καταβάλλεται ἐκ τοῦ προϊόντος τῆς πωλήσεως τοῦ πράγματος. Τοιούτου, ἄλλως τε, εἶδους σχέσεις ἢ παραπλήσιαι ποικίλαι συνωμολογοῦντο καὶ συχνῶς ἀπαντῶσιν ἐν Ἰταλίᾳ, μὴ δυναμένης νὰ καθορισθῇ ἐπακριβῶς τῆς φύσεως τῆς σχέσεως (P. S. LEICHT, *Storia del diritto italiano. Il diritto privato. Parte terza. Le obbligazioni*. 2^a ediz. Milano 1948, σελ. 136). Πάντως τὸ ἔγγραφον ἔχει ἀνάγκην ἐπισταμένης μελέτης

πρὸς πλήρη ἐξακρίβωσιν καὶ βεβαίωσιν τῆς νομικῆς σχέσεως, ἣν τοῦτο παραδίδει.

- 1 δηλοποιῶ διὰ τοῦ παρόντος μου ὅτι ἔλαβον γρόσια πεντακό-
- 2 σια δεκαπέντε καὶ μισὸ ἥτοι νούμερο 515:20:
- 3 εἰς παμπάκι καντάρια 8: καὶ ὁκ. 14 βελενταρίζα-
- 4 στο πρὸς ἐξῆντα δύο γρόσια τὸ καντάρι ἀπὸ τοῦ
- 5 σιὸρ κωνσταντάκη μπάου ἐπὶ συμφωνίᾳ νὰ τὸ δουλεύω
- 6 σιμόνι καὶ νὰ τὸ πουλιέμε καὶ πουλόντα(ς) το ἀπόντα ἤθελε(λε)
- 7 πάρει τὸ καπιτάλι ὅτι κέρδος ἤθελε πάρει τὸ
- 8 πετζειαπάνω νὰ μοιράζομε τόσον τὸ κέρδος τόσον
- 9 καὶ τὴν ζημίαν διὸ καὶ ὑπογρά(φο)μαι
- 10 1819: μαρτίου 10: πέτρος μποτράς

Verso

πέτρου περιτᾶ

34

Πόλιτζα

Χάρτης δίφυλλος
0,163×0,110

1819, Αὐγούστου 2
Σίφνος

Ὁ Πέτρος Μπατράς ἐκδίδει συναλλαγματικὴν 1575 γροσίων, ἀποδέκτης τῆς ὁποίας εἶναι ὁ τζελεπῆς Ἀνέστη Διαλεμένου Παπάζογλου, λήπτης δὲ ὁ Γεωργάκης Μπάος.

Πόλιτζα σημαίνει συναλλαγματικὴν, ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ polizza. Ἡ λέξις ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ἀπαντᾷ καὶ εἰς ἄλλα ἔγγραφα ἐξ ἄλλων μερῶν τῆς Ἑλλάδος. Βλέπε π.χ. Μ. ΚΑΛΙΝΔΕΡΗ, *Τὰ λυτὰ ἔγγραφα τῆς Δημοτικῆς βιβλιοθήκης Κοζάνης 1776-1808*, Θεσσαλονίκη 1951, σελ. 7, στίχ. 1 (ἔτους 1776), σ. 12, στίχ. 2-3 (ἔτους 1772), σ. 56, στίχ. 15 (ἀχρονολόγητος), σ. 111, στίχ. 19 (ἔτους 1794), σ. 113 (ἀχρονολόγητος).

Ὁ Πέτρος Μπατράς εἶναι τὸ αὐτὸ πρόσωπον πρὸς τὸ τῶν 10 καὶ 33, ἐν οἷς ἀναγράφεται καὶ ὡς Μποτράς ἢ Μπετράς.

Ὁ Μποτράς οὗτος, λαβὼν παρὰ τοῦ Κωνσταντάκη Μπάου τὸ ποσὸν τῶν 1575 γροσίων, ἐκδίδει συναλλαγματικὴν εἰς διαταγὴν τοῦ Γεωργάκη Μπάου, ὅστις εἶναι ὁ λήπτης αὐτῆς μὲ πληρωτὴν τὸν τζελεπῆν Ἀνέστην Διαλεμένου Παπάζογλου. Ὁ τελευταῖος οὗτος εἶναι εἴτε ἀνταποκριτής, εἴτε ὀφειλέτης τοῦ Μποτρά. Ὁ Γεωργάκης Μπάος εἶναι ἀνταποκριτής τοῦ Κωνσταντάκη Μπάου. Ἐπὶ τίνι ἀφορμῇ ὁ Μποτράς ἔλαβε παρὰ τοῦ Κωνσταντάκη Μπάου τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν δύναμαι νὰ ἀντιληφθῶ, ὅπως δὲν δύναμαι νὰ ὑποστηρίξω μὲ οἰανδήποτε πιθανότητα, ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο ἔχει σχέσιν μὲ τὴν σύμβασιν τοῦ 33.